

V Bruseli 3. júla 2019
(OR. en)

8657/19

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0207(COD)**

**CODEC 971
JAI 417
INF 121
CADREFIN 217
FREMP 60
PE 210**

INFORMAČNÁ POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje program Práva a hodnoty – výsledok prvého čítania v Európskom parlamente (Štrasburg 15. až 18. apríla 2019)

I. ÚVOD

K správe Bodil VALEROVEJ (Verts/ALE, SE) o uvedenom návrhu predložil Claude MORAES (S&D, UK) v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci jeden pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh 115).

Politická skupina EFDD okrem toho predložila jeden pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh 116).

II. HLASOVANIE

Plénum hlasovaním 17. apríla 2019 prijalo pozmeňujúci návrh 115 (472 hlasmi za, pričom 129 poslancov hlasovalo proti a 41 sa zdržalo hlasovania). Neprijal sa žiadny ďalší pozmeňujúci návrh.

Takto zmenený návrh Komisie predstavuje pozíciu Parlamentu v prvom čítaní, ktorá sa nachádza v jeho legislatívnom uznesení uvedenom v prílohe k tejto poznámke¹.

Časti znenia uvedené v prílohe, ktoré nie sú zvýraznené sivou, v zásade s miernymi nezrovnalosťami zodpovedajú spoločnému výkladu, ktorý sa dosiahol 6. marca 2019 na poslednom trialógu 8. volebného obdobia (2014 – 2019). Uvedené nezrovnalosti sa majú odstrániť pred tým, ako Rada prijme svoju pozíciu, keď sa dosiahne dohoda o celom znení.

Znenie, ktoré je v prílohe zvýraznené sivou, nebolo v tejto fáze v rámci medziinštitucionálnych rokovaní dohodnuté.

¹ V pozícii Parlamentu uvedenej v legislatívnom uznesení sú vyznačené zmeny oproti návrhu Komisie zavedené pozmeňujúcimi návrhmi. Doplnenia oproti zneniu Komisie sú zvýraznené *tučnou kurzívou*. Znak „■“ označuje vypustený text.

Program Práva a hodnoty *I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. apríla 2019 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje program Práva a hodnoty (COM(2018)0383 – C8-0234/2018 – 2018/0207(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2018)0383),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 16 ods. 2, článok 19 ods. 2, článok 21 ods. 2, články 24, 167 a 168 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C8-0234/2018),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 18. októbra 2018¹,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 10. októbra 2018²,
 - so zreteľom na list svojho predsedu adresovaný predsedom výborov z 25. januára 2019, v ktorom opisuje prístup Európskeho parlamentu k sektorovým programom v rámci viacročného finančného rámca (VFR) na obdobie po roku 2020,
 - so zreteľom na list Rady predsedovi Európskeho parlamentu z 1. apríla 2019 potvrdzujúci spoločnú dohodu dosiahnutú medzi spoluzákonomdarcami počas rokovaní,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a stanoviská Výboru pre kultúru a vzdelávanie, Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť, Výboru pre rozpočet, Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, Výboru pre právne veci a Výboru pre ústavné veci (A8-0468/2018),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní³;

¹ Ú. v. EÚ C 62, 15.2.2019, s. 178.

² Ú. v. EÚ C 461, 21.12.2018, s. 196.

³ Táto pozícia nahrádza pozmeňujúce návrhy prijaté 17. januára 2019 (Prijaté texty, P8_TA(2019)0040).

2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 17. apríla 2019 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/..., ktorým sa zriaďuje program *Občania, rovnosť, práva a hodnoty*

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 16 ods. 2, článok 19 ods. 2, článok 21 ods. 2, článok 24, článok 167 a článok 168,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom³,

keďže:

- (1) V súlade s článkom 2 Zmluvy o Európskej únii: „Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi.“ V článku 3 sa ďalej uvádza, že „cieľom Únie je presadzovať mier, svoje hodnoty a blaho svojich národov“ a že okrem iného „rešpektuje svoju bohatú kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a zabezpečuje zachovávanie a zveľaďovanie európskeho kultúrneho dedičstva“. **Tieto** hodnoty sa

¹ Ú. v. EÚ C 62, 15.2.2019, s. 178.

² Ú. v. EÚ C 461, 21.12.2018, s. 196.

³ Pozícia Európskeho parlamentu zo 17. apríla 2019. Text zvýraznený sivou farbou nebol schválený v rámci medziinštitucionálnych rokovaní.

opätovne potvrdzujú a stanovujú v právach, slobodách a zásadách zakotvených v Charte základných práv Európskej únie (*d'alej len „charta“*).

- (2) Je nevyhnutné, aby sa tieto práva a hodnoty naďalej **aktívne rozvíjali, chránili**, podporovali, presadzovali a zdieľali medzi občanmi a národmi a aby boli stredobodom projektu EÚ *vzhľadom na to, že zhoršovanie ochrany týchto práv a hodnôt v ktoromkoľvek členskom štáte môže mať nepriaznivé účinky na Úniu ako celok*. Preto sa v rozpočte EÚ vytvorí nový Fond pre spravodlivosť, práva a hodnoty, ktorý bude pozostávať z programov **Občianstvo, Rovnosť** Práva a Hodnoty a programu Spravodlivosť. V čase, keď európske spoločnosti čelia extrémizmu, radikalizmu a rozdeleniu a **zmenšujúcemu sa priestoru pre nezávislú občiansku spoločnosť**, je dôležitejšie ako kedykoľvek predtým podporovať, posilňovať a obhajovať spravodlivosť, práva a hodnoty EÚ: ľudské práva, úctu k ľudskej dôstojnosti, slobodu, demokraciu, rovnosť, právny štát. Toto úsilie zásadne a priamo ovplyvní politický, sociálny, kultúrny a hospodársky život v EÚ. Súčasťou nového fondu bude program Spravodlivosť, ktorý bude pokračovať v podpore ďalšieho rozvoja únijského priestoru spravodlivosti **na zásadách právneho štátu, nezávislosti a nestrannosti súdnictva, na vzájomnom uznávaní a vzájomnej dôvere, prístupe k spravodlivosti** a cezhraničnej spolupráci. Program Občianstva, **rovnosť**, práva a hodnoty spojí program Práva, rovnosť a občianstvo na roky 2014 – 2020 ustanovený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1381/2013¹ a program Európa pre občanov ustanovený nariadením Rady (EÚ) č. 390/2014² (*d'alej „predchádzajúce programy“*).
- (3) Fond pre spravodlivosť, práva a hodnoty a jeho dva podkladové programy financovania budú zamerané **na ľudí** a subjekty, ktoré prispievajú k tomu, aby boli naše spoločné hodnoty, práva, **rovnosť** a bohatá rozmanitosť zavedené do praxe a dobre fungujúce. Hlavným cieľom je podporiť a zachovať na právach založenú, rovnocennú **otvorenú, pluralistickú**, inkluzívnu a demokratickú spoločnosť. Zahŕňa to dynamickú **a silnú** občiansku spoločnosť, ktorá podporuje demokratickú, občiansku a spoločenskú účasť obyvateľov a **rozvíja** bohatú rozmanitosť európskej spoločnosti na základe našich spoločných **hodnôt**, našej spoločnej histórie a pamäte. V článku 11 Zmluvy o Európskej

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1381/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje program Práva, rovnosť a občianstvo na obdobie rokov 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 62).

² Nariadenie Rady (EÚ) č. 390/2014 zo 14. apríla 2014, ktorým sa ustanovuje program „Európa pre občanov“ na obdobie rokov 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ L 115, 17.4.2014, s. 3).

únii sa **vyžaduje**, aby inštitúcie **Únie udržiavali otvorený, transparentný a pravidelný dialóg s občianskou spoločnosťou** a dávali občanom a reprezentatívnym združeniam primeraným spôsobom možnosť verejne vyjadrovať a vymieňať si názory na všetky oblasti činnosti Únie.

- (3a) **Mal by sa zabezpečiť pravidelný, otvorený a transparentný dialóg s prijímateľmi programu a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami zriadením skupiny pre občiansky dialóg. Skupina pre občiansky dialóg by mala byť otvoreným a neformálnym priestorom na diskusiu a mala by prispievať k výmene skúseností a osvedčených postupov a k diskusii o politickom vývoji v oblastiach a cieľoch programu a súvisiacich oblastiach. Skupina pre občiansky dialóg by nemala mať žiadnu zodpovednosť za riadenie programu.**
- (4) Program by mal umožniť rozvoj synergií s cieľom riešiť otázky spoločné pre podporu a ochranu ■ spoločných hodnôt **Únie** a nadobudnúť zásadný rozmer na dosiahnutie konkrétnych výsledkov v danej oblasti. Malo by sa to dosiahnuť nadviazaním na pozitívne skúsenosti z predchádzajúcich programov **a ich ďalším rozvíjaním**. Umožní sa tým plné využitie potenciálu synergií s cieľom účinnejšie podporiť oblasti politiky, na ktoré sa program vzťahuje, a zvýšiť ich potenciál osloviť **ľudí a občiansku spoločnosť so zameraním na rovnovážne zemepisné rozdelenie**. Ak má byť program účinný, mal by zohľadňovať špecifickú povahu jednotlivých politík, ich rozdielne cieľové skupiny a ich osobitné potreby prostredníctvom špeciálne prispôbených **a zacielených** prístupov.
- (4a) **Úplné rešpektovanie a podpora právneho štátu a demokracie sú základom pre budovanie dôvery občanov v Úniu a pri zaručovaní vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi. Podporou práv a hodnôt program prispeje k budovaniu Únie a jej demokratizácii, dodržiavaniu zásad právneho štátu a demokratického dialógu, transparentnosti a dobrej správe vecí verejných, a to aj v prípadoch zmenšujúceho sa priestoru pre občiansku spoločnosť.**
- (5) Na to, aby sa Európska únia priblížila občanom **a na posilnenie demokratickej účasti** sú potrebné rôzne akcie a koordinované úsilie. **Európske občianstvo a európska identita by sa mali rozvíjať a zlepšovať tým, že občania budú povzbudzovaní k tomu, aby chápali proces tvorby politík a podporovali občiansku angažovanosť v činnostiach Únie. Aj nadväzovanie kontaktov medzi občanmi pri projektoch partnerských miest alebo v rámci sietí miest a podpora organizácií občianskej spoločnosti na miestnej, regionálnej,**

národnej a nadnárodnej úrovni v oblastiach, na ktoré sa program vzťahuje, prispeje k zvýšeniu angažovanosti občanov v spoločnosti a v konečnom dôsledku k ich **aktívnemu** zapojeniu do demokratického života Únie. Podpora činností presadzujúcich vzájomné porozumenie, **medzikultúrny dialóg, kultúrnu a jazykovú rozmanitosť**, **sociálne začlenenie** a rešpektovanie iných takisto prispeje k **posilneniu** pocitu spolupatričnosti **k Únii a spoločného občianstva v rámci** európskej identity opierajúceho sa o spoločné chápanie **našich spoločných** európskych hodnôt, kultúry, histórie a dedičstva. Podpora silnejšieho pocitu spolupatričnosti k Únii a jej hodnôt je obzvlášť dôležitá medzi občanmi najvzdialenejších regiónov EÚ v dôsledku ich odľahlosti a vzdialenosti od kontinentálnej Európy.

- (6) Činnosti súvisiace s posilňovaním historického povedomia a kritický pohľad na historickú pamäť Európy sú potrebné na to, aby si občania, **najmä mladí ľudia**, boli vedomí *svojej* spoločnej histórie **a hodnôt** ako základu spoločnej budúcnosti **■**. **Cieľom činností zameraných na historické povedomie by malo byť zamyslieť sa nad príčinami totalitných režimov v moderných dejinách Európy – najmä nacizmu, ktorý viedol k holokaustu; fašizmu, stalinizmu a totalitných komunistických režimov – a pripomenúť si obeť ich zločinov. Mali by zahŕňať aj činnosti týkajúce sa iných medzných momentov a referenčných bodov v najnovších dejinách Európy.** Do úvahy by sa mal taktiež vziať význam historických, **sociálnych**, kultúrnych a medzikultúrnych aspektov, **aby sa vytvorila európska identita založená na spoločných hodnotách a** pocite spolupatričnosti.
- (7) Občania by mali byť lepšie informovaní aj o svojich právach vyplývajúcich z únijskeho občianstva a mali mať pozitívny náhľad na život, cestovanie, štúdium, prácu a dobrovoľníctvo v inom členskom štáte, a mali by mať pocit, že môžu požívať a uplatňovať všetky svoje práva spojené s občianstvom a očakávať rovnaký prístup, plnú vymáhateľnosť a ochranu svojich práv bez akejkoľvek diskriminácie, bez ohľadu na to, kde v Únii sa nachádzajú. V súlade s článkom 2 Zmluvy o EÚ je potrebné podporovať občiansku spoločnosť a zabezpečiť tak presadzovanie a ochranu **■** hodnôt **Únie** a zvyšovanie informovanosti o nich, a zároveň tým prispieť k účinnému uplatňovaniu práv podľa práva Únie.
- (8) **Rodová rovnosť** je základnou hodnotou a cieľom Európskej únie. **Celkový pokrok v oblasti rodovej rovnosti však stagnuje.** Diskriminácia žien a nerovnaké zaobchádzanie so ženami **a dievčatami, ako aj rôzne formy násillia páchaného na ženách a dievčatách** im bránia

v plnej politickej, spoločenskej a ekonomickej účasti na živote spoločnosti. Existencia *politických*, štrukturálnych a kultúrnych bariér okrem toho bráni dosiahnutiu skutočnej rodovej rovnosti. **Presadzovanie a uplatňovanie** rodovej rovnosti vo všetkých činnostiach Únie je preto prioritnou *úlohou* Únie a hybnou silou hospodárskeho rastu *a sociálneho rozvoja* a v rámci tohto programu by malo byť podporované. **Osobitne dôležité je aktívne bojovať proti stereotypom a venovať sa tichej a prierezovej diskriminácii. Rovnaký prístup k práci, rovnaká účasť na trhu práce a odstránenie prekážok pre kariérny postup vo všetkých odvetviach, napríklad v odvetviach súdnictva, STEM (veda, technológia, inžinierstvo a matematika), sú piliermi rodovej rovnosti. Dôraz by sa mal klásť aj na rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom a rovnaké rozdelenie neplatennej práce v domácnosti a opatrovateľských služieb pre deti, staršie osoby a iné závislé osoby, medzi mužmi a ženami, čo sú aj nad'alej piliere rovnakej hospodárskej nezávislosti a účasti a sú neoddeliteľne spojené s dosahovaním rovnosti medzi ženami a mužmi.**

- (9) Rodovo motivované násilie a násilie voči *ohrozeným skupinám* (deti, mladí ľudia *a ďalšie ohrozené skupiny, ako sú LGBTQI a osoby so zdravotným postihnutím*) predstavuje vážne porušenie základných práv a dochádza k nemu v celej Únii, a to vo všetkých sociálnych a hospodárskych súvislostiach s *vážnymi dôsledkami* na fyzické, *mentálne* a duševné zdravie obetí, ako aj pre spoločnosť ako celok. **Ženy sú najviac postihnuté rodovo motivovaným násilím a obt'azovaním tak v domácej, ako aj vo verejnej sfére; preto je boj proti tomuto násiliu kľúčovým opatrením na podporu rodovej rovnosti. V Dohovore Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulskom dohovore) sa vymedzuje „násilie na ženách“ ako „všetky činy rodovo podmieneného násilia, ktoré majú alebo môžu mať za následok telesnú, sexuálnu, duševnú, ale aj ekonomickú ujmu alebo utrpenie žien vrátane vyhrážania sa takýmito činmi, nátlaku alebo svojvoľného zbavenia slobody, či už vo verejnom alebo v súkromnom živote“. Boj proti rodovo motivovanému násiliu si vyžaduje viacrozmerný prístup vrátane zaoberania sa jeho právnymi, hospodárskymi, vzdelávacími a zdravotnými, hľadiskami. Je potrebné aj aktívne bojovať proti rodovým stereotypom už od raného veku, ako aj všetkým formám nenávisťných prejavov a násilia na internete. V tejto súvislosti je nad'alej nevyhnutné podporovať organizácie bojujúce za práva žien a ďalších aktérov pôsobiacich v tejto oblasti. Deti, mladí ľudia **█** a iné ohrozené skupiny, ako sú LGBTQI a osoby so zdravotným postihnutím, sú tiež vystavené zvýšenému riziku, že sa stanú obeťami násilia **█**, najmä v rodine a v intímnych vzťahoch. Mali by sa prijať opatrenia na podporu práv **█** ohrozených osôb – najmä práv detí (vrátane detských sirôt,**

detí osirelých v dôsledku domácich zločinov a iných obzvlášť zraniteľných skupín detí) – a prispievanie k **ich** ochrane **a zabezpečovanie** ich práv na rozvoj **a** dôstojnosť. Boj proti všetkým formám násilia, **najmä rodovo motivovaného násilia**, posilňovanie **jeho** prevencie a ochrana a podpora obetí sú prioritami Únie, ktoré pomáhajú naplňať základné práva jednotlivcov a prispievajú k **rodovej** rovnosti **a**. Tieto priority by sa mali podporovať v rámci programu.

- (10) Silná politická vôľa a koordinované opatrenia založené na metódach a výsledkoch predchádzajúcich programov Daphne, programu Práva, rovnosť a občianstvo a programu Spravodlivosť sú potrebné na predchádzanie všetkým formám násilia a boj proti nim a na ochranu obetí. Predovšetkým program Daphne, z ktorého sú poskytované finančné prostriedky na podporu obetí násilia a na boj proti násiliu páchanému na ženách, deťoch a mladých **osobách**, je od svojho začiatku v roku 1997 naozaj úspešný, a to pokiaľ ide o pozitívnu odozvu naň zo strany zainteresovaných strán (verejných orgánov, akademických inštitúcií a mimovládnych organizácií), ako aj účinnosť financovaných projektov. V rámci programu sa financovali projekty na zvyšovanie informovanosti, poskytovanie služieb podpory pre obeť, podporu činností **a** organizácií **občianskej spoločnosti** pôsobiacich v teréne. Zaoberal sa všetkými formami násilia, napríklad domácim násilím, sexuálnym násilím, obchodovaním s ľuďmi, **prenasledovaním, škodlivými tradičnými praktikami ako mrzačenie ženských pohlavných orgánov**, ako aj novoobjavujúcimi sa formami násilia, napríklad kybernetickým šikanovaním či **online obťažovaním**.

Preto je dôležité pokračovať vo všetkých týchto akciách **s pridelenými nezávislými rozpočtovými prostriedkami na program Daphne** a náležite zohľadniť tieto výsledky a získané poznatky pri implementovaní programu.

- (11) Zákaz diskriminácie je základným princípom Únie. V článku 19 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa stanovujú opatrenia na boj proti diskriminácii založenej na pohlaví, rasovom alebo etnickom pôvode, náboženstve alebo viere, postihnutí, veku alebo sexuálnej orientácii. Nediskriminácia je zakotvená aj v článku 21 charty. Do úvahy treba brať osobitné znaky rôznych podôb diskriminácie **vrátane priamej, nepriamej a štrukturálnej diskriminácie** a súčasne vypracovať primerané opatrenia na predchádzanie diskriminácii z jedného alebo viacerých dôvodov a boj proti nej. Program by mal podporovať opatrenia na prevenciu všetkých **foriem** diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, **afrofóbie**, antisemitizmu,

protirómskych nálad, nenávisti voči moslimom ■ a iných foriem neznášanlivosti *vrátane homofóbie, bifóbie, transfóbie a interfóbie a iných foriem neznášanlivosti na základe rodovej identity, či už online alebo offline, voči osobám patriacim k menšinám, a to s prihliadnutím na viacnásobnú diskrimináciu*. V tejto súvislosti by sa osobitná pozornosť mala venovať aj predchádzaniu všetkým formám násillia a nenávisti, segregácie a stigmatizácie a boju proti nim, ako aj boju proti šikanovaniu, obťažovaniu a netolerantnému zaobchádzaniu. Program by sa mal implementovať vzájomne podporujúcim spôsobom s ostatnými činnosťami Únie, ktoré majú rovnaké ciele, najmä s činnosťami uvedenými v oznámení Komisie z 5. apríla 2011 s názvom „Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020“¹⁰ a v odporúčaní Rady z 9. decembra 2013 o účinných opatreniach na integráciu Rómov v členských štátoch¹¹.

- (12) ■ **Sociálne prekážky a** prekážky súvisiace s ■ prostredím, ako aj nedostatočná prístupnosť bránia plnému a efektívnemu zapojeniu **osôb** so zdravotným postihnutím do spoločnosti na základe rovnoprávnosti s ostatnými. ■ **Osoby** so zdravotným postihnutím **čelia** prekážkam, ktoré im okrem iného bránia v prístupe na trh práce, vo využívaní inkluzívneho a kvalitného vzdelávania, v možnosti predchádzať chudobe a sociálnemu vylúčeniu, v prístupe ku kultúrnym iniciatívam a k médiám alebo vo využívaní ich politických práv. Ako zmluvná strana Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) sa Únia spolu so všetkými svojimi členskými štátmi zaviazala podporovať, chrániť a zabezpečiť plné a rovnocenné užívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím. Ustanovenia dohovoru UNCRPD sa stali neoddeliteľnou súčasťou právneho poriadku Únie.
- (13) Právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života, obydlia a komunikácie (právo na súkromie) je základným právom zakotveným v článku 7 Charty základných práv. Ochrana osobných údajov je základným právom zakotveným v článku 8 Charty základných práv a článku 16 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Dodržiavanie pravidiel ochrany osobných údajov podlieha kontrole nezávislých orgánov dohľadu. Právny rámec **Únie**, najmä nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679² a smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680³, obsahujú ustanovenia na zabezpečenie účinnej ochrany práva na ochranu osobných údajov. Tieto právne nástroje zverujú vnútroštátnym

¹ Ú. v. EÚ C 378, 24.12.2013, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1 – 88.

³ Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89 – 131.

orgánom dohľadu nad ochranou údajov úlohu, ktorou je podpora informovanosti verejnosti a pochopenia rizík, pravidiel, záruk a práv v súvislosti so spracovaním osobných údajov. Vzhľadom na význam práva na ochranu osobných údajov v dobe rýchleho technologického vývoja by Únia mala byť schopná zvyšovať informovanosť, **a to aj podporou organizácií občianskej spoločnosti pri zasadzovaní sa za ochranu osobných údajov v súlade s normami Únie a** vypracúvať štúdie a vykonávať ďalšie príslušné činnosti.

- (14) Článok 24 ZFEÚ ukladá Európskemu parlamentu a Rade povinnosť prijať ustanovenia o postupoch a podmienkach potrebných na iniciatívu občanov v zmysle článku 11 Zmluvy o Európskej únii. Tieto právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením [Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 211/2011¹]. Program by mal podporovať financovanie technickej a organizačnej podpory vykonávania nariadenia [(EÚ) č. 211/2011], čím by sa podporil výkon práva občanov začať a podporovať európske iniciatívy občanov.
- (15) Podľa článkov 8 a 10 ZFEÚ by sa programom malo podporovať zohľadnenie hľadiska rodovej rovnosti a cieľov v oblasti nediskriminácie vo všetkých jeho činnostiach. ***Priebežné a záverečné hodnotenie programu by malo hodnotiť rodové vplyvy s cieľom posúdiť, do akej miery program prispieva k rodovej rovnosti, a posúdiť, či program nemá neúmyselný negatívny vplyv na rodovú rovnosť. V tejto súvislosti a pri zohľadnení odlišnej povahy a rozsahu činností jednotlivých častí programu bude dôležité, aby individuálne údaje zhromaždené realizátormi projektov boli vždy, keď je to možné, rozdelené podľa pohlavia. Takisto je dôležité, aby sa žiadateľom poskytovali informácie o tom, ako zohľadniť rodovú rovnosť, a to aj pokiaľ ide o využívanie nástrojov uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti, ako je napríklad rodové rozpočtovanie a v prípade potreby posúdení vplyvu na rodovú rovnosť. Pri konzultáciách s odborníkmi a zainteresovanými stranami by sa malo zväziť aj vyvážené zastúpenie mužov a žien.***
- (16) V článku 3 ods. 3 Zmluvy o EÚ sa od Únie vyžaduje, aby podporovala ochranu práv dieťaťa v súlade s článkom 24 charty a Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 211/2011 zo 16. februára 2011 o iniciatíve občanov (Ú. v. EÚ L 65, 11.3.2011, s. 1).

(17) V súlade s aktmi Únie týkajúcimi sa rovnakého zaobchádzania zriadili členské štáty nezávislé orgány na podporu rovnakého zaobchádzania, označované ako „orgány pre rovnosť“, s cieľom bojovať proti diskriminácii na základe rasového a etnického pôvodu, ako aj pohlavia. Mnohé členské štáty však prekročili rámec týchto požiadaviek a zabezpečili, aby sa orgány pre rovnosť mohli zaoberať aj diskrimináciou na základe iných dôvodov, ako je **jazyk, vek, pohlavné znaky, rodová identita a rodová rozmanitosť**, sexuálna orientácia, náboženstvo alebo viera či zdravotné postihnutie¹. Orgány pre rovnosť zohrávajú kľúčovú úlohu pri presadzovaní rovnosti a zabezpečovaní účinného uplatňovania právnych predpisov o rovnakom zaobchádzaní, a to najmä poskytovaním nezávislej pomoci obetiam diskriminácie, vykonávaním nezávislých prieskumov týkajúcich sa diskriminácie, uverejňovaním nezávislých správ a vydávaním odporúčaní v akýchkoľvek otázkach týkajúcich sa diskriminácie v ich krajine. Je nevyhnutné, aby sa v tejto súvislosti práca orgánov pre rovnosť koordinovala na úrovni Únie. V roku 2007 vznikla sieť EQUINET. Jeho členmi sú vnútroštátne orgány na podporu rovnakého zaobchádzania podľa ustanovení v smerniciach Rady 2000/43/ES¹ a 2004/113/ES² a v smerniciach Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES³ a 2010/41/EÚ⁴. **Komisia prijala 22. júna 2018 odporúčanie o normách pre orgány pre rovnosť, ktoré sa zaoberá ich mandátom, nezávislosťou, účinnosťou, koordináciou a spoluprácou.** EQUINET má výnimočné postavenie, keďže je jediným subjektom zabezpečujúcim koordináciu činností medzi orgánmi pre rovnosť. Táto koordináčna činnosť siete EQUINET je kľúčovou pre riadne vykonávanie právnych predpisov Únie v oblasti boja proti diskriminácii v členských štátoch a mala by sa podporovať v rámci programu.

(17a) S cieľom zvýšiť užívateľskú dostupnosť a poskytnúť nestranné usmernenia a praktické informácie v súvislosti so všetkými aspektami programu by sa mohli v členských štátoch

¹ Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod (Ú. v. ES L 180, 19.7.2000, s. 22).

² Smernica Rady 2004/113/ES z 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu (Ú. v. EÚ L 373, 21.12.2004, s. 37).

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania (Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 23).

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/41/EÚ zo 7. júla 2010 o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby a o zrušení smernice Rady 86/613/EHS (Ú. v. EÚ L 180, 15.7.2010, s. 1).

zriadiť kontaktné miesta, ktoré by poskytovali pomoc prijímateľom aj žiadateľom. Kontaktné miesta programu by mali byť schopné vykonávať svoje funkcie nezávisle, bez zasahovania orgánov verejnej moci do ich rozhodovania. Členské štáty by mali mať možnosť vybrať si najvhodnejšie riadenie kontaktných miest programu, okrem iného prostredníctvom verejných orgánov, organizácií občianskej spoločnosti alebo ich konzorcií. Kontaktné miesta programu by nemali mať žiadnu zodpovednosť za riadenie projektov.

- (18) Nezávislé orgány pre ľudské práva ■ , organizácie občianskej spoločnosti zohrávajú dôležitú úlohu pri podpore, ochrane a zvyšovaní povedomia o spoločných hodnotách Únie v súlade s článkom 2 Zmluvy o EÚ a pri prispievaní k účinnému uplatňovaniu práv vyplývajúcich z práva Únie vrátane Charty základných práv EÚ. Ako sa uvádza v uznesení Európskeho parlamentu z 19. apríla 2018, **zvýšenie finančných prostriedkov** a náležitá finančná podpora **sú** kľúčom k rozvoju priaznivého a udržateľného prostredia pre organizácie občianskej spoločnosti, ktorých úloha sa tak posilní a umožní im to nezávislé a účinné plnenie si svojich funkcií. Doplnením úsilia vynakladaného na vnútroštátnej úrovni by financovanie z prostriedkov EÚ preto malo prispieť k podpore, posilneniu postavenia a tvorbe kapacít nezávislých organizácií občianskej spoločnosti pôsobiacich v oblasti presadzovania **hodnôt a** ■ práv, ktorých činnosti napomáhajú pri strategickom presadzovaní práv vyplývajúcich z práva EÚ a Charty základných práv EÚ, a to aj propagačnou **činnosťou, ako sú strategické súdne spory, kampane, komunikácia a iné kontrolné činnosti**, ako aj presadzovaním a ochranou ■ hodnôt Únie a zvyšovaním povedomia o nich na **miestnej, regionálnej, národnej a nadnárodnej** úrovni. **Program by sa mal realizovať užívateľsky prístupným spôsobom, napríklad užívateľsky ústretovým spôsobom podávania žiadostí a podávania správ. Osobitná pozornosť by sa mala venovať jeho dostupnosti organizáciám občianskej spoločnosti na nadnárodnej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni vrátane miestnych organizácií občianskej spoločnosti, ako aj možnostiam príjemcov. Malo by to v prípade potreby zahŕňať zväzovanie využívania finančnej podpory tretím stranám.**
- (19) Komisia by mala zabezpečiť celkovú konzistentnosť, komplementárnosť a súčinnosť s prácou orgánov, úradov a agentúr Únie, najmä s Európskym inštitútom pre rodovú rovnosť a Agentúrou Európskej únie pre základné práva, a mala by zhodnotiť prácu iných vnútroštátnych a medzinárodných aktérov v oblastiach, na ktoré sa vzťahujú ciele programu.

- (20) Na programe by sa za určitých podmienok mali mať možnosť zúčastniť členovia Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktorí sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), a členovia EZVO, ktorí nie sú členmi EHP, a iné európske krajiny. Účasť na programe by mala byť možná aj pre prístupujúce, kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny využívajúce predvstupovú stratégiu.
- (21) Na to, aby sa zabezpečila efektívna alokácia finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Únie, je potrebné zabezpečiť európsku pridanú hodnotu všetkých vykonávaných akcií, ich komplementárnosť s akciami členských štátov, pričom **by sa malo vyvinúť** úsilie o konzistentnosť, komplementárnosť a súčinnosť medzi programami financovania, ktoré podporujú vzájomne úzko súvisiace oblasti politiky, a to najmä v rámci Fondu pre spravodlivosť, práva a hodnoty – a tým aj s programom Spravodlivosť, ako aj s programom Kreatívna Európa a s programom Erasmus + s cieľom využiť potenciál kultúrnych prienikov v oblastiach kultúry, médií, umenia, vzdelávania a kreativity. Je potrebné vytvoriť súčinnosť s ostatnými programami európskeho financovania, najmä v oblasti zamestnanosti **a boja proti sociálnemu vylúčeniu, najmä s Európskym sociálnym fondom plus**, vnútorného trhu, podnikania, mládeže, zdravia, občianstva, spravodlivosti, migrácie, bezpečnosti, výskumu, inovácií, technológií, priemyslu, súdržnosti, cestovného ruchu, vonkajších vzťahov, obchodu a **udržateľného** rozvoja.
- (22) V tomto nariadení sa stanovuje finančné krytie pre program **Občania, rovnosť**, práva a hodnoty, ktoré predstavuje hlavnú referenčnú sumu, v zmysle [odkaz sa aktualizuje na základe novej medziinštitucionálnej dohody: bod 17 Medziinštitucionálnej dohody z 2. decembra 2013 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a riadnom finančnom hospodárení¹], pre Európsky parlament a Radu v priebehu ročného rozpočtového postupu.
- (23) Na tento program sa vzťahuje nariadenie (EÚ, Euratom) [nové nariadenie o rozpočtových pravidlách] (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“). Stanovujú sa v ňom pravidlá plnenia rozpočtu Únie vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú grantov, cien, verejného obstarávania, nepriamej implementácie, finančných nástrojov a rozpočtových záruk.
- (24) Typy financovania a spôsoby plnenia podľa tohto nariadenia by sa mali zvoliť na základe ich schopnosti dosiahnuť špecifické ciele opatrení a priniesť výsledky, berúc do úvahy

¹ [Odkaz sa aktualizuje: Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1. Dohoda je k dispozícii na adrese: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220(01))].

najmä náklady na kontroly, administratívnu záťaž, **kapacitu príslušných zainteresovaných strán a cieľových prijímateľov** a predpokladané riziko nesúladu. Malo by to zahŕňať zohľadnenie použitia jednorazových platieb, paušálnych sadziieb a jednotkových nákladov, ako aj financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, ako sa uvádza v článku 125 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách. ■

(24a) *V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013¹, nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2988/95², nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96³ a nariadením Rady (EÚ) 2017/1939⁴ majú byť finančné záujmy Únie chránené primeranými opatreniami vrátane prevencie, zisťovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí a podvodov, vymáhania stratených, nesprávne vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a prípadne ukladania správnych sankcií. Konkrétne môže Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vykonávať v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 správne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. V súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 môže Európska prokuratúra vyšetrovať a stíhať podvodné a iné trestné činy, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371⁵. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách má každá osoba alebo každý subjekt, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF, Európskej prokuratúre a Európskemu dvoru audítorov nevyhnutné práva*

¹ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).*

² *Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).*

³ *Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).*

⁴ *Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1).*

⁵ *Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29).*

a prístup a zabezpečiť, aby všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie udelili rovnocenné práva.

- (25) *Pokiaľ ide o plnenie osobitných cieľov spočívajúcich v podpore rodovej rovnosti, práv, zapojenia občanov a ich účasti na demokratickom živote Únie na miestnej, regionálnej, národnej a nadnárodnej úrovni, ako aj v boji proti násiliu*, tretie krajiny, ktoré sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), sa môžu zúčastňovať na programoch Únie v rámci spolupráce zriadenej podľa Dohody o EHP, v ktorej sa stanovuje implementovanie programov rozhodnutím podľa uvedenej dohody. Tretie krajiny sa môžu takisto zúčastňovať na základe iných právnych nástrojov. V tomto nariadení by sa malo zaviesť osobitné ustanovenie udeľujúce nevyhnutné práva a potrebný prístup príslušným povoluujúcim úradníkom, Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF), ako aj Európskemu dvoru audítorov, aby mohli komplexne vykonávať svoje príslušné právomoci.
- (26) Na toto nariadenie sa vzťahujú horizontálne rozpočtové pravidlá prijaté Európskym parlamentom a Radou na základe článku 322 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Tieto pravidlá sú stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách a určujú najmä postup zostavovania a plnenia rozpočtu prostredníctvom grantov, verejného obstarávania, cien, nepriamej implementácie a kontroly zodpovednosti účastníkov finančných operácií. Pravidlá prijaté na základe článku 322 ZFEÚ sa týkajú aj ochrany rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov, pokiaľ ide o právny štát v členských štátoch, keďže dodržiavanie zásad právneho štátu je základným predpokladom správneho finančného riadenia a účinného financovania z prostriedkov EÚ.
- (26a) *Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania právneho štátu v členských štátoch má za cieľ vybaviť Úniu tak, aby lepšie chránila svoj rozpočet, keď nedostatky v oblasti právneho štátu narušajú riadne finančné hospodárenie alebo finančné záujmy Únie alebo hrozia ich narušením. Mal by dopĺňať program Práva a hodnoty, ktorého úloha je odlišná, a to financovať politiky v súlade so základnými právami a s európskymi hodnotami, ktorých jadrom sú život a účasť občanov.*

- (27) Podľa [v prípade potreby sa odkaz aktualizuje podľa nového rozhodnutia o zámorských krajinách a zámorských územiach (ZKÚ): článku 94 rozhodnutia Rady 2013/755/EÚ¹] osoby a subjekty usadené v zámorských krajinách a na zámorských územiach sú oprávnené získať financovanie v súlade s pravidlami a cieľmi programu a prípadnými dojednaniami uplatniteľnými na členský štát, s ktorým sú zámorská krajina alebo územie spojené. **Pri vykonávaní programu sa musia zohľadniť obmedzenia vyplývajúce z odľahlosti ZKÚ a ich účinná účasť na ňom sa musí monitorovať a pravidelne hodnotiť.**
- (28) V záujme zohľadnenia významu boja proti zmene klímy v súlade so záväzkami Únie vykonávať Parížsku dohodu, ako aj v súlade s cieľmi Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja prispeje tento program k uplatňovaniu opatrenia v oblasti klímy a k dosiahnutiu celkového cieľa, v rámci ktorého má 25 % rozpočtových výdavkov EÚ prispievať k plneniu cieľov v oblasti klímy **v období VFR 2021 – 2027, a čo najskôr ročného cieľa na úrovni 30 %, najneskôr však do roku 2027.** Počas prípravy a implementácie programu budú identifikované relevantné akcie a budú posúdené v kontexte jeho hodnotenia v polovici trvania.
- (29) Podľa odsekov 22 a 23 Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva je potrebné hodnotiť tento program na základe informácií zhromaždených prostredníctvom osobitných požiadaviek na monitorovanie a zároveň obmedziť nadmernú reguláciu a administratívnu záťaž, a to najmä pre členské štáty. Tieto požiadavky môžu prípadne zahŕňať merateľné ukazovatele ako základ pre hodnotenie praktických účinkov programu.
- (30) S cieľom **doplniť** toto nariadenie **na účel vykonávania programu a zabezpečenia účinného posudzovania jeho pokroku pri plnení jeho cieľov** by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o **pracovné programy podľa článku 13 a** ukazovatele uvedené v **článkoch 14 a 16 a** v prílohe II. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni odborníkov, a aby sa tieto konzultácie viedli v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave

¹ Rozhodnutie Rady 2013/755/EÚ z 25. novembra 2013 o pridružení zámorských krajín a území k Európskej únii („rozhodnutie o pridružení zámoria“) (Ú. v. EÚ L 344, 19.12.2013, s. 1).

delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov, a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín odborníkov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa zriaďuje program **Občania, rovnosť**, práva a hodnoty (ďalej len „program“).

Stanovujú sa v ňom ciele programu, rozpočet na obdobie rokov 2021 – 2027, formy financovania z prostriedkov Únie a pravidlá poskytovania týchto finančných prostriedkov.

Článok 2

Ciele programu

1. Všeobecným cieľom tohto programu je chrániť a podporovať práva a hodnoty zakotvené v zmluvách EÚ, **Charte a v uplatniteľných medzinárodných dohovoroch v oblasti ľudských práv, najmä** prostredníctvom podpory organizácií občianskej spoločnosti **a iných zainteresovaných strán, ktoré sú aktívne na miestnej regionálnej, národnej a nadnárodnej úrovni a povzbudzovaním občianskej a demokratickej účasti** s cieľom zachovať **a ďalej rozvíjať otvorené, demokratické, rovnoprávne** a inkluzívne spoločnosti **založené na zásadách právneho štátu**.
2. V rámci všeobecného cieľa stanoveného v odseku 1 má program tieto špecifické ciele, ktoré zodpovedajú oblastiam:
 - a) **chrániť a podporovať hodnoty Únie (oblasť hodnôt Únie),**
 - a) podporovať **práva, nediskrimináciu, rovnosť** ■ **vrátane hľadiska rodovej rovnosti a pokročiť v oblasti nediskriminácie a uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti;** (Oblasť Rovnosť, práva **a rodová rovnosť**),
 - b) podporovať zapojenie občanov a účasť na demokratickom živote Únie **a výmenu informácií medzi občanmi rôznych členských štátov a zvyšovať informovanosť o spoločnej európskej histórii** (oblasť Občianska angažovanosť a účasť),

- c) bojovať proti *násiliu vrátane rodovo motivovaného násilia* (oblasť Daphne).

Článok 2a
Oblasť hodnoty Únie

V rámci všeobecného cieľa stanoveného v článku 2 ods. 1 a v rámci špecifického cieľa stanoveného v článku 2 ods. 2 písm. -a) sa program zameriava na ochranu, podporu a zvyšovanie informovanosti o právach poskytovaním finančnej podpory organizáciám občianskej spoločnosti pôsobiacim na miestnej, regionálnej a nadnárodnej úrovni pri podpore a rozvíjaní týchto práv, čím sa zároveň posilňuje ochrana a presadzovanie hodnôt Únie a dodržiavanie zásad právneho štátu a prispieva sa k budovaniu demokratickejšej Únie, demokratického dialógu, transparentnosti a dobrej správy vecí verejných.

Článok 3
Oblasť rovnosť, práva a rodová rovnosť

V rámci všeobecného cieľa stanoveného v článku 2 ods. 1 a špecifického cieľa stanoveného v článku 2 ods. 2 písm. a) sa program zameriava na:

- a) *podporovanie rovnosti a* predchádzanie nerovnostiam a boj proti nim, ako aj diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie **a dodržiavanie zásady nediskriminácie z dôvodov stanovených v článku 21 Charty;**
- b) **podporovanie, implementovanie komplexných politík a na napredovanie v nich:**
- i) *presadzovanie plného využívania práv žien, rodovej rovnosti vrátane rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, posilnenia postavenia žien a uplatňovania rodového hľadiska*
 - ii) *podporovanie nediskriminácie a jej zavádzanie;*
 - iii) *boj proti rasizmu, xenofóbii a všetkým formám neznášanlivosti vrátane homofóbie, bifóbie, transfóbie a interfóbie a neznášanlivosti na základe rodovej identity, a to online aj offline;*
 - iv) *ochranu a podporovanie práv diet'at'a;*
 - v) *ochranu a podporovanie práv osôb so zdravotným postihnutím;*

ba) ochranu a podporovanie občianskych práv a práva na ochranu osobných údajov.

Článok 4

Oblasť zapojenia a účasti občanov

V rámci *všeobecného cieľa stanoveného v článku 2 ods. 1 a špecifického cieľa stanoveného v článku ods. 2 písm. b)* sa program zameriava na:

- a) **podporu projektov zameraných na pripomínanie si udalostí v modernej európskej histórii vrátane príčin a dôsledkov autoritárskych a totalitných režimov a na zvyšovanie informovanosti európskych občanov o ich spoločnej histórii, kultúre, kultúrnom dedičstve a hodnotách, čím sa zlepši ich chápanie Únie, jej pôvodu, účelu, rozmanitosti a úspechov, ako aj o význame vzájomného porozumenia a tolerancie;**
- b) **podporu účasti občanov a zastupujúcich združení na demokratickom a občianskom živote Únie a prispievania k nemu prostredníctvom známej a verejnej výmeny ich názorov vo všetkých oblastiach činnosti Únie;**
- ba) **podporu výmen medzi občanmi rôznych krajín, najmä prostredníctvom partnerstiev miest a sietí miest, s cieľom poskytnúť im praktické skúsenosti s bohatstvom a rozmanitosťou spoločného dedičstva Únie a upozorniť ich na to, že sú základom spoločnej budúcnosti.**

Článok 5

Oblasť Daphne

V rámci *všeobecného cieľa stanoveného v článku 2 ods. 1 a špecifického cieľa stanoveného v článku 2 ods. 2 písm. c)* sa program zameriava na:

- a) **predchádzanie všetkým formám rodovo motivovaného násillia páchaného na ženách a dievčatách a domáceho násillia na všetkých úrovniach a boj proti nemu, a to aj podporou noriem ustanovených v Dohovore Rady Európy o predchádzaní násilliu na ženách a domácemu násilliu (Istanbulský dohovor); a**
- a) **predchádzanie všetkým formám násillia voči deťom, mladým ľuďom, ako aj násilliu voči iným ohrozeným skupinám, ako sú LGBTQI osoby, a osoby so zdravotným postihnutím;**

- b) podporu a ochranu *všetkých priamych a nepriamych* obetí takéhoto násilia, *ako je domáce násilie páchané v rodine alebo násilie v blízkych vzťahoch, vrátane detí, ktoré sú osirelé v dôsledku domácich zločinov, a podpora a zabezpečenie rovnakej úrovne ochrany obetí rodovo motivovaného násilia v celej Únii.*

Článok 6

Rozpočet

1. Finančné krytie na implementáciu programu na obdobie 2021 až 2027 je **1 627 000 000 EUR v cenách roku 2018 [1 834 000 000 EUR v bežných cenách]**.
2. V rámci sumy uvedenej v odseku 1 sa tieto orientačné sumy vyčlenia na tieto ciele:

-a) **754 062 000 EUR v cenách roku 2018 [850 000 000 EUR v bežných cenách] (t. j. 46,34 % celkového finančného krytia) na osobitné ciele uvedené v článku 2 ods. 2 písm. -a);**

a) **429 372 000 EUR v cenách roku 2018 [484 000 000 EUR] (t. j. 26,39 % celkového finančného krytia) na špecifické ciele uvedené v článku 2 ods. 2 písm. a) a c);**

b) **443 566 000 EUR v cenách roku 2018 [500 000 000 EUR] (t. j. 27,26 % celkového finančného krytia) na špecifické ciele uvedené v článku 2 ods. 2 písm. b).**

Komisia alokuje aspoň 50 % výšky prostriedkov uvedených v prvom pododseku písm. -a) a a) tohto odseku na podporu činností vykonávaných organizáciami občianskej spoločnosti, z ktorých aspoň 65 % by sa malo alokovať miestnym a regionálnym organizáciám.

Komisia sa od pridelených percentuálnych podielov finančného krytia, ako sú stanovené v prílohe -I, nesmie odchýliť o viac než päť percentuálnych bodov. Ak sa ukáže, že je potrebné prekročiť tento limit, Komisia je splnomocnená prijať delegované akty v súlade s článkom 16 s cieľom zmeniť prílohu -I tým, že upraví každý z alokovaných percentuálnych podielov fondov programu o viac než 5 a najviac 10 percentuálnych bodov.

3. Suma uvedená v odseku 1 sa môže použiť na technickú a správnu pomoc určenú na implementáciu programu, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, auditorské

a hodnotiace činnosti vrátane systémov informačných technológií na úrovni inštitúcií, štúdie, stretnutia odborníkov, na oznámenia o prioritách a oblastiach týkajúcich sa všeobecných cieľov programu.

4. Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie o rozpočtových pravidlách, výdavky na akcie vyplývajúce z projektov zahrnutých do prvého pracovného programu môžu byť oprávnené od 1. januára 2021.
5. Zdroje alokované členským štátom v rámci zdieľaného riadenia môžu byť na základe ich **žiadosti alebo žiadosti Komisie** prevedené na program. Komisia používa tieto zdroje priamo v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách . Tieto zdroje sa podľa možnosti použijú v prospech daného členského štátu .

Článok 7

Tretie krajiny pridružené k programu

1. Ak sú splnené príslušné podmienky, do programu musia mať možnosť zapojiť sa tieto krajiny:
 - a) členovia Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktorí sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), v súlade s podmienkami stanovenými v Dohode o EHP;
 - b) prístupujúce, kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Úniou a týmito krajinami;
 - c) krajiny, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Úniou a týmito krajinami;

d) iné tretie krajiny v súlade s podmienkami stanovenými v špecifickej dohode, ktorá sa vzťahuje na účasť tretej krajiny na akomkoľvek programe Únie, za predpokladu, že táto dohoda:

- zabezpečuje spravodlivú rovnováhu, pokiaľ ide o príspevky a prínosy tretej krajiny, ktorá sa zúčastňuje na programoch Únie,
- stanoví podmienky účasti na programoch vrátane výpočtu finančných príspevkov na jednotlivé programy a ich administratívnych nákladov. Tieto príspevky predstavujú pripísané príjmy v súlade s článkom [21 ods. 5] [nového nariadenia o rozpočtových pravidlách],
- neudeľuje príslušnej tretej krajine rozhodovaciu právomoc v programe,
- zaručuje práva Únie na zabezpečenie správneho finančného riadenia a ochranu jej finančných záujmov.

Článok 8

Implementácia a formy financovania z prostriedkov EÚ

1. Program sa implementuje v rámci priameho riadenia v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách alebo v rámci nepriameho riadenia so subjektmi uvedenými v článku **62 ods. 1 písm. c)** nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Program môže poskytovať financovanie jednou z foriem stanovených v nariadení o rozpočtových pravidlách.
3. [Príspevky do vzájomného poistného mechanizmu môžu pokrývať riziko spojené s vymáhaním finančných prostriedkov, ktoré majú zaplatiť ich príjemcovia, a považujú sa podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách za dostatočnú záruku. Uplatňujú sa ustanovenia stanovené v [článku X] nariadenia XXX [nástupcu nariadenia o záručnom fonde].

Článok 9

Typy akcií

Podľa tohto nariadenia môžu byť financované akcie prispievajúce k dosiahnutiu špecifického cieľa uvedeného v článku 2. Na financovanie sú oprávnené najmä činnosti uvedené v prílohe I.

Článok 9a

Skupina pre občiansky dialóg

Komisia zriadi Skupinu pre občiansky dialóg, ktorej cieľom je zabezpečiť pravidelný, otvorený a transparentný dialóg s prijímateľmi programu a ďalšími príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom vymieňať si skúsenosti a osvedčené postupy a diskutovať o vývoji v oblasti politik v rámci oblastí a cieľov, na ktoré sa program vzťahuje, ako aj v súvisiacich oblastiach.

KAPITOLA II

GRANTY

Článok 10

Granty

1. Granty v rámci programu sa udeľujú a riadia v súlade s hlavou VIII nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Komisia pre vyhodnotenie môže pozostávať z externých odborníkov.

Článok 11

Kumulatívne [, doplnkové] a kombinované financovanie

1. Na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok v rámci programu, možno takisto poskytnúť príspevok z akéhokoľvek iného programu Únie vrátane fondov v rámci zdieľaného riadenia fondov, ak tieto príspevky nepokrývajú tie isté náklady. [Kumulatívne financovanie nesmie presiahnuť celkové oprávnené náklady na akciu a podpora z rôznych programov Únie sa môže vypočítavať proporcionálne].
2. Ak program a fondy v rámci zdieľaného riadenia uvedené v článku 1 nariadenia (EÚ) [XX] [NSU] poskytujú spoločne finančnú podporu jednej akcii, táto akcia sa implementuje v súlade s pravidlami stanovenými v tomto nariadení vrátane pravidiel o vymáhaní neoprávnene vyplatených súm.
3. Akcie, ktoré sú oprávnené podľa programu a spĺňajú podmienky uvedené v druhom pododseku, je možné identifikovať s cieľom, aby boli financované z fondov so zdieľaným

riadením. V takomto prípade platia pravidlá týkajúce sa miery spolufinancovania a oprávnenosti stanovené v tomto nariadení.

Akcie uvedené v prvom pododseku musia spĺňať tieto kumulatívne podmienky:

- a) boli posúdené v rámci výzvy na predkladanie návrhov podľa tohto programu;
- b) spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu dané touto výzvou na predkladanie návrhov;
- c) nemôžu sa financovať v rámci príslušnej výzvy na predkladanie návrhov z dôvodu rozpočtových obmedzení.

Akcie implementuje riadiaci orgán uvedený v článku [65] nariadenia (EÚ) [XX] [NSU] v súlade s pravidlami stanovenými v uvedenom nariadení a predpismi pre konkrétne fondy vrátane pravidiel pre finančné opravy.

Článok 12

Oprávnené subjekty

1. Okrem kritérií stanovených [v článku 197] nariadenia o rozpočtových pravidlách sa uplatňujú kritériá oprávnenosti uvedené v odsekoch 2 a 3.
2. Oprávnené sú tieto subjekty:
 - a) právne subjekty usadené v jednej z týchto krajín:

členskom štáte alebo zámorskej krajine alebo na území s ním spojenom,

tretej krajine pridruženej k programu *s výnimkou špecifického cieľa uvedeného v článku 2 ods. 2 písm. -a)*;
 - b) akýkoľvek právny subjekt zriadený podľa práva Únie alebo akákoľvek medzinárodná organizácia.
3. Grant na prevádzku možno udeliť Európskej sieti vnútroštátnych orgánov pre rovnosť (EQUINET) bez výzvy na predkladanie návrhov *podľa článku 6 ods. 2 písm. a)* na pokrytie výdavkov spojených s jej stálym pracovným programom.

KAPITOLA III

PROGRAMOVANIE, MONITOROVANIE, HODNOTENIE A KONTROLA

Článok 13

Pracovný program a viacročné priority

1. Program **sa vykonáva** prostredníctvom pracovných programov uvedených v článku 110 nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Komisia **je** v súlade s článkom **16 splnomocnená prijímať delegované akty s cieľom doplniť toto nariadenie stanovením príslušného pracovného programu.**

Článok 14

Monitorovanie a podávanie správ

1. Ukazovatele, ktoré sa uvádzajú v správach na účely posúdenia pokroku pri dosahovaní špecifických cieľov programu stanovených v článku 2, sú uvedené v prílohe II.
2. Na zabezpečenie účinného posúdenia pokroku programu pri plnení jeho cieľov je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 16 s cieľom vypracovať ustanovenia týkajúce sa rámca monitorovania a hodnotenia, a to aj prostredníctvom zmien prílohy II, na preskúmanie a prípadné doplnenie ukazovateľov.
3. Systém podávania správ o výkonnosti zabezpečí, aby sa údaje na monitorovanie implementácie programu a výsledkov zbierali efektívne, účinne a včas. Na tento účel sa príjemcom finančných prostriedkov Únie a členským štátom ukladajú primerané požiadavky na podávanie správ.

Článok 15

Hodnotenie

1. Hodnotenia sa vykonávajú včas, aby sa mohli využiť v rozhodovacom procese.
2. Priebežné hodnotenie programu sa vykoná hneď, ako sú k dispozícii dostatočné informácie o implementácii programu, najneskôr však štyri roky po začatí implementácie programu.

V hodnotení v polovici trvania sa zohľadnia výsledky hodnotení dlhodobého vplyvu predchádzajúcich programov (Práva, rovnosť a občianstvo a Európa pre občanov).

3. Na konci implementácie programu, najneskôr však štyri roky po uplynutí obdobia uvedeného v článku 1, Komisia vykoná záverečné hodnotenie programu.
4. Komisia oznámi závery týchto hodnotení spolu so svojimi pripomienkami Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskeho a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

Článok 16

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisia sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v **článkoch 13 a 14** sa Komisia udeľuje do 31. decembra 2027.
3. Delegovanie právomoci uvedené v **článkoch 13 a 14** môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Pred prijatím delegovaného aktu Komisia konzultuje s odborníkmi, ktorých určí každý členský štát v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade. ***Na základe Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva môžu občania a ostatné zúčastnené strany v období štyroch týždňov vyjadriť svoje stanovisko k návrhu znenia delegovaného aktu. Návrh znenia sa konzultuje s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov na základe skúseností mimovládnych organizácií a miestnych a regionálnych orgánov pri vykonávaní programu.***

6. Delegovaný akt prijatý podľa **článkov 13 alebo 14** nadobudne účinnosť, ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 17

Ochrana finančných záujmov Únie

Ak sa rozhodnutím podľa medzinárodnej dohody alebo na základe akéhokoľvek iného právneho nástroja zúčastňuje na programe tretia krajina, táto tretia krajina udelí nevyhnutné práva a potrebný prístup príslušnému povolujuúcemu úradníkovi, Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a Európskemu dvoru audítorov, aby mohli komplexne vykonávať svoje právomoci. V prípade úradu OLAF takéto práva zahŕňajú právo vykonávať vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste, a to v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF).

KAPITOLA IV

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 18

Informovanosť, komunikácia a propagácia

1. Prijemcovia finančných prostriedkov Únie uvádzajú pôvod a zabezpečujú viditeľnosť týchto prostriedkov Únie (najmä pri propagácii akcií a ich výsledkov) tým, že poskytujú ucelené, účinné a primerané ciele informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.
2. Komisia vykonáva v súvislosti s programom a jeho akciami a výsledkami informačné a komunikačné činnosti. Finančné zdroje alokované na program zároveň prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokiaľ sa týkajú cieľov uvedených v článku 2.

Článok 18a

Kontaktné miesta programu

Každý členský štát môže zriadiť kontaktné miesta programu. Majú na starosti poskytovanie neustranných usmernení, praktických informácií a pomoci žiadateľom, zainteresovaným stranám a príjemcom programu, pokiaľ ide o všetky aspekty programu, a to aj pokiaľ ide o postup podávania žiadostí, šírenie zrozumiteľných informácií a výsledkov programu, otázky týkajúce sa partnerov, odbornú prípravu a iné formality. Kontaktné miesta programu vykonávajú svoje funkcie nezávisle.

Článok 20

Zrušenie

Nariadenie (EÚ) č. 1381/2013 a nariadenie (EÚ) č. 390/2014 sa zrušujú s účinnosťou od 1. januára 2021.

Článok 21

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie nemá vplyv na pokračovanie ani zmenu dotknutých akcií implementovaných podľa nariadení (EÚ) č. 1381/2013 a č. 390/2014, ktoré sa na ne vzťahujú aj naďalej až do ich ukončenia.
2. Z finančného krytia programu sa môžu uhrádzať aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebné na zabezpečenie prechodu medzi programom a opatreniami prijatými v rámci predchádzajúcich programov zriadených nariadeniami (EÚ) č. 1381/2013 a (EÚ) č. 390/2014.
3. V prípade potreby možno do rozpočtu na obdobie po roku 2027 zahrnúť rozpočtové prostriedky na pokrytie výdavkov uvedených v článku 6 ods. 3, aby sa umožnilo riadenie akcií, ktoré sa neskončia do 31. decembra 2027.

Článok 22
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament

Za Radu

predseda

predseda

PRÍLOHA -I

Dostupné finančné prostriedky programu uvedené v článku 6 ods. 1 sa alokujú takto:

a) V rámci súm uvedených v článku 6 ods. 2 písm. a);

- *najmenej 15 % na činnosti, ktorými sa vykonáva špecifický cieľ uvedený v článku 3 písm. b) bod i);*
- *najmenej 40 % na činnosti, ktorými sa vykonávajú osobitné ciele podľa článku 5 písm. -a); a*
- *najmenej 45 % na činnosti, ktorými sa vykonávajú osobitné ciele podľa článku 3 písm. a), b) bod ii) až v) a písm. c) a článku 5 písm. a) a b);*

b) V rámci súm uvedených v článku 6 ods. 2 písm. b):

- *15 % na spomienkové činnosti;*
- *65 % na demokratickú účasť;*
- *10 % na propagačné činnosti; a*
- *10 % na administratívu.*

PRÍLOHA I

Činnosti podporované v rámci programu

Všeobecné a špecifické ciele programu *stanovené* v článku 2 sa budú vykonávať najmä **podporovaním** týchto činností:

- a) zvyšovanie povedomia, **podpora a šírenie informácií** s cieľom zlepšiť znalosť **práv a hodnôt a politík**, **v oblastiach a cieľoch**, na ktoré sa program vzťahuje;
- b) vzájomné učenie prostredníctvom výmeny osvedčených postupov medzi zainteresovanými stranami s cieľom zlepšiť znalosti a vzájomné porozumenie ;
- c) činnosti analytického monitorovania na zlepšenie pochopenia situácie v členských štátoch a na úrovni **Únie** v oblastiach, na ktoré sa program vzťahuje, ako aj na zlepšenie vykonávania práva EÚ, politik **a hodnôt Únie v členských štátoch, pričom takéto činnosti zahŕňajú napríklad zhromažďovanie údajov a štatistík; vypracúvanie spoločných metodík, prípadne ukazovateľov alebo referenčných hodnôt, štúdie, výskumy, analýzy a prieskumy; hodnotenia, posúdenia vplyvu, vypracúvanie a uverejňovanie príručiek, správ a vzdelávacieho materiálu;**
- d) odborná príprava príslušných zainteresovaných strán s cieľom zlepšiť ich znalosť politík a práv v oblastiach, **na ktoré sa program vzťahuje;**
- e) vývoj a údržba nástrojov informačných a komunikačných technológií;
- ea) **podpora organizácií občianskej spoločnosti a neziskových zainteresovaných strán pôsobiacich v oblastiach programu s cieľom zvýšiť ich schopnosť reagovať a zaručiť všetkým občanom primeraný prístup k ich službám, poradenstvu a podporným činnostiam;**
- eb) **podpora organizácií občianskej spoločnosti a neziskových zainteresovaných strán pôsobiacich v oblastiach programu s cieľom vykonávať podporné činnosti na podporu práv, a tým aj na posilnenie ochrany a presadzovania hodnôt Únie a dodržiavania zásad právneho štátu a prispievanie k demokratickému dialógu, transparentnosti a dobrej**

správe vecí verejných, a to aj v prípadoch zmeňujúceho sa priestoru pre občiansku spoločnosť;

- f) posilňovanie informovanosti **občanov, najmä mladých ľudí, o európskej kultúre, kultúrnom dedičstve, identite a histórii, a to aj s ohľadom na totalitné a autoritatívne režimy a iné vymedzujúce momenty nedávnej európskej histórie s cieľom posilniť pamiatku a angažovanosť európskych občanov voči Únii a podporovať toleranciu, vzájomné porozumenie, medzikultúrny dialóg a rešpektovanie rozmanitosti;**
- g) spájanie **občanov** rôznych štátnych príslušností a kultúr prostredníctvom ich účasti na činnostiach v rámci projektov partnerských miest **a projektov občianskej spoločnosti, a tým vytvárať podmienky na silnejší prístup zdola nahor a posilňovať občiansku a demokratickú angažovanosť;**
- h) podnecovanie a uľahčovanie aktívnej **a inkluzívnej** účasti na budovaní demokratickejšej Únie, ako aj **zvyšovanie** informovanosti o právach a hodnotách, prostredníctvom podpory organizácií občianskej spoločnosti;
- i) rozvíjanie kapacít európskych sietí s cieľom podporovať a ďalej rozvíjať právo, **hodnoty, ciele a stratégie politiky Únie;**
- j) financovanie technickej a organizačnej podpory vykonávania nariadenia [(EÚ) č. 211/2011], čím sa podporí výkon práva občanov navrhovať a podporovať európske iniciatívy občanov;
- k) prehĺbovanie znalostí o programe a šírenia a prenosnosti jeho výsledkov a posilňovanie dosahu, a to aj zriadením a podporou kontaktných **miest** programu.

PRÍLOHA II

Ukazovatele

Program bude monitorovaný na základe súboru ukazovateľov určených na zistenie rozsahu, v akom boli dosiahnuté všeobecné a špecifické ciele programu, a s cieľom minimalizovať administratívnu záťaž a náklady. Na tento účel sa zhromažďujú údaje v súvislosti s nasledujúcim súborom kľúčových ukazovateľov:

Počet osôb, ktoré boli oslovené: i) činnosťami odbornej prípravy; ii) činnosťami v oblasti vzájomného učenia a výmeny osvedčených postupov; iii) činnosťami v oblasti zvyšovania povedomia, informovanosti a osvedčenia
Počet organizácií občianskej spoločnosti, ktoré boli oslovené činnosťami v oblasti podpory a budovania kapacít
Počet nadnárodných sietí a iniciatív zameraných na európsku pamäť a dedičstvo v dôsledku intervencie programu

Všetky jednotlivé údaje sa vždy, keď je to možné, rozčlenia podľa pohlavia; priebežné a záverečné hodnotenia programu sa zameriavajú na každú oblasť a na každú činnosť a zahŕňajú hľadisko rodovej rovnosti a hodnotia vplyv na rodovú rovnosť.